“Prozelitismul religios în școală” interpretat în funcție de interesele celor ce vor eliminarea Bisericii din viața copiilor noștri

Începe anul școlar și, ca de fiecare dată, începe și propaganda ateistă activitatea de lobby contra Religiei și a Bisericii Ortodoxe. De data aceasta, reapare în prim-plan o mai veche cunoștință, profesorul buzoian Emil Moise, cel ce a obținut în 2014 Decizia CCR nr. 669/2014 prin care părinții care vor să își înscrie copiii la ora de Religie trebuie să facă o cerere în acest sens.

Atât a obținut profesorul respectiv. Restul, “victoria asupra Bisericii”, “eliminarea caracterului obligatoriu al Religiei în școli” reprezintă „interpretări” de presă, pe care o simplă lectură a Deciziei 669/2014 le poate spulbera într-o clipă.

De data aceasta profesorul Moise se adresează Ministerului Educației cu cererea de alungare a preoților de la *Te Deum*-ul de deschidere a anului școlar, pe motiv că acest lucru ar fi… prozelitism religios, interzis de către Legea Cultelor, de către Legea Educației și de către Regulamentul de funcționare a învățământului preuniversitar.

Domnul Moise, conform relatării din cotidianul *Adevărul*, care preia o postare de pe Facebook a domniei sale, afirmă că oficierea serviciilor religioase în școli se desfășoară… ilegal și se constituie în faptă penală.

Nu ne spune domnul Moise și ce anume infracțiune se săvârșește și ce pedeapsă penală se impune pentru un serviciu religios care nu este obligatoriu pentru nimeni și care, în conformitate cu cele invocate de domnia sa, Decizia 706/2017 CNCD, OG 137/2000, Hotărârea Curții de Apel București, este perfect legal, dacă are acordul Consiliului de Administrație al unității de învățământ, pentru că preoții vin la chemarea directorilor școlilor după consultări și cu acordul părinților, nu vin de pe stradă să îi prindă pe copii cu arcanul, așa cum lasă să se înțeleagă demersul respectiv, care probabil face referire la art. 382 (2) NCP care vorbește despre obligare prin constrângere la participarea la un serviciu

religios, ceea ce sub nicio formă nu poate fi vorba.

Noi susținem că nu se săvârșește nicio faptă penală prin permisiunea oficierii unei slujbe de binecuvântare a anului școlar, ci se îndeplinește de către stat obligația constituțională ce îi revine prin articolele 29 și 32 din Constituția României, interpretate corect de către Decizia 669/2014, pe care domnul Moise a primit-o personal de la CCR.

Festivitatea de deschidere a anului școlar nu face parte din programul propriu-zis educativ al școlii, iar cei ce nu vor să participe la *Te Deum*, care se desfășoară la începutul acestei festivități, pot să nu participe.

Demersul domnului profesor Moise pierde din vedere și că acest drept de a participa la festivitatea de deschidere a anului școlar aparține **tuturor cultelor recunoscute de stat, nu doar Bisericii Ortodoxe Române.**

Profesorul de la Buzău presupune că slujbele religioase în școli ar fi… prozelitism religios, interzis de către Legea Educației, de către Regulamentul de organizare și funcționare a învățământului preuniversitar.

Să începem prin a clarifica puțin situația. Legea Educației nr. 1/2011 nu dă o definiție prozelitismului religios la care face referire. Prin urmare, vom presupune că prozelitismul religios este, în viziunea Ministerului Educației acțiunea de a promova o anumită credință religioasă cu scopul de a face noi adepți.

Ca să înțelegem cum văd legislațiile altor state prozelitismul, vom introduce conceptul de **prozelitism abuziv**, promovat de Legea Cultelor nr. 125/2007 din Republica Moldova, unde prozelitismul abuziv este descris ca “acţiune de schimbare a convingerilor religioase ale unei persoane sau ale unui grup de persoane prin recurgerea la mijloace violente, abuz de autoritate, şantaj, dol, ameninţare, constrîngere, ură religioasă, înşelăciune, manipulare psihologică sau diverse tehnici subliminale”. Poate vreunul dintre aceste criterii fi invocat aici? Evident, nu.

Din această perspectivă, *Te Deum*-ul care se desfășoară la începutul anului școlar, **ca orice slujbă bisericească a Bisericii Ortodoxe, se adresează strict credincioșilor ei, adică elevilor ortodocși, nicidecum celor de alte culte, care nu sunt membri ai Bisericii Ortodoxe.**

Prin urmare, prevederile art 7 din Legea Educației, art. 4, art. 193 (2), din Regulamentul de funcționare a învățământului preuniversitar și ale art. 4.1, lit. l din Contractul educațional nu pot fi invocate prin această slujbă de *Te Deum*, **lucru pe care îl recunoaște indirect și CNCD când admite posibilitatea de a se organiza slujbe bisericești de început de an cu acordul părinților copiilor care participă la aceste slujbe**.

Mai mult, jurisprudența europeană presupune ca intervenția statului, cerută de domnul profesor Moise prin demersurile pe lângă Ministerul Educației să îndeplinească câteva condiții[1]:

1. Să aibă o bază legală
2. Să aibă un scop legitim, dat de protecția ordinei, siguranței, sănătății publice sau a drepturilor altor persoane;
3. Să fie necesare într-o societate democratică, adică să existe "o nevoie socială imperioasă".

Care este baza legală a interzicerii participării preoților la deschiderea anului școlar, în condițiile în care ei sunt acolo pentru a oferi un serviciu religios membrilor propriei comunități, în cadrul unei activități care nu este obligatorie pentru elevi, extracurriculară, la care poate participa cine dorește?

Cum s-ar respecta criteriul proporționalității cerut de CEDO în asemenea situații, când o acțiune a statului de a împiedica o formă legitimă de manifestare a credinței populației școlare ortodoxe ar prejudicia dreptul tuturor părinților și elevilor ortodocși de a beneficia de dreptul constituțional consfințit de art. 29 și respectat cu sfințenie de CCR și CEDO de a-și educa copiii în conformitate cu propriile convingeri religioase, în condițiile în care această manifestare nu este obligatorie pentru părinții și copiii neortodocși, deci nu îi prejudiciază în niciun fel?

Cum s-ar putea justifica "nevoia socială imperioasă" a unei intervenții a statului fără a se încălca art. 9 al Convenției Europene a Drepturilor Omului pentru 85% din populația românească?

În ce manieră este percepută prezența icoanelor în clasele de școală, împotriva cărora luptă același domn Moise, ca formă de prozelitism religios, când aceeași justiție europeană a decis în cauza *Lautsi c. Italia* că expunerea crucifixului în sălile de clasă din Italia nu reprezintă forme de îndoctrinare, că statul italian a

apreciat corect dreptul de a se impune acest simbol în școli, că prin aceasta nu s-a încălcat Protocolului 1 la Convenție?

Pentru a vedea cum un termen neprecizat juridic este folosit în funcție de propriile interese, vom prezenta un caz pe care noi îl considerăm prozelitism real în școli, înfăptuit cu încălcarea prevederilor legale care interzic această practică.

> *ISJ Iași: Recrutarea de voluntari în licee pentru primirea papei nu este prozelitism. Noi spunem că este*

În luna aprilie am adresat Ministerului Educației un memoriu în care semnalam că acțiunea de înscriere a elevilor și profesorilor de liceu din Iași ca voluntari cu scopul de a ajuta la organizarea evenimenului venirii papei Francisc în România reprezintă un act de prozelitism religios în școli.

Inspectoratul Școlar Iași ne-a transmis un răspuns, pe care l-am publicat în materialul citat mai sus, din care rezulta că venirea papei nu se produce în școli, ci în afara lor, deci elevii nu sunt expuși în școală propagandei religioase, pentru că nu sunt obligați să participe, o fac de bună voie.

Același inspectorat a anchetat cu un an înainte o profesoară care strângea semnături pentru referendumul constituțional profamilia. Presa locală îl numea atunci „caz grav".

„Dacă se confirmă, este incompatibil cu statutul de cadru didactic, nu apare în fişa postului" îi spune presei inspectorul școlar. În cazul strângerii de semnături pentru venirea papei nu e caz grav, nici nu este incompatibilă strângerea de adeziuni cu fișa postului. De ce? **Pentru că papa este „ilustru oaspete" sau pentru că profesoara respectivă susținea o acțiune care avea asentimentul Bisericii Ortodoxe, iar atunci când apare ceva ortodox în școli este obligatoriu prozelitism?**

Nu știm ce s-a mai întâmplat cu acel caz, presa nu a fost interesată să publice deznodământul. Ar fi curios de aflat dacă s-a mers pe aceleași considerente ca și în cazul vizitei papei, dat fiind că profesoara îi invita la un eveniment eminamente civic, nu religios sau politic.

Într-un răspuns pe care l-am înaintat ISJ Iași și Corpului de Control al

Ministerului Educației precizam că, în opinia noastră, **înscrierea propriu-zisă pe listele respective a elevilor reprezintă un act de prozelitism, dat fiind faptul că evenimentul la care erau invitați elevii respectivi era unul eminamente religios și listele se adresau elevilor de toate confesiunile, în cazul Iașilor, în primul rând elevilor de confesiune ortodoxă**.

Am adresat un memoriu și Prefecturii Iași, care a promis că ne va răspunde. Nu a mai făcut-o. Am cerut o opinie Consiliului Național al Elevilor, foarte activ pe astfel de spețe. Niciun răspuns. Am trimis presei ieșene. Nimic. Nu se putea tulbura vizita „ilustrului oaspete" cu asemenea chichițe avocățești neserioase. Nu am văzut nici ca domnul Moise să fi luat vreo atitudine. Poate nu a fost la curent cu evenimentul, deși el a fost făcut public.

În răspunsul Corpului de Control al Ministerului Educației se spune că **nu rezultă că elevii sau profesorii ar fi fost obligați să participe la vizita "ilustrului oaspete" sau că elevilor li s-ar fi impus să fie prezenți fără acordul părinților**.

https://www.marturisireaortodoxa.ro/wp-content/uploads/2019/09/Scaned_PDF.pdf

Corpul de Control se află în aceeași notă cu ministrul de atunci, doamna Ecaterina Andronescu, care a adresat personal o invitație papei Francisc să cunoască școala românească:

> *Sanctitatea Voastră, cu mare bucurie şi mare emoţie de aici, din România, vă transmitem mulţumirile noastre că aţi ales această ţară şi aţi ales o universitate din România.* ***Vă aşteptăm cu mare drag în această primăvară în vizita pe care o veţi face în România. Sunt convinsă că veţi cunoaşte la faţa locului şi şcoala românească, şi ea vă aşteaptă cu drag şi bucurie****.*

Din acest răspuns aflăm totuși că autoritățile române văd prozelitismul în școli ca **o acțiune de impunere a unei credințe religioase prin constrângere**, sau cel puțin așa o văd când decid să suspende înțelesul normal al conceptului pentru a nu tulbura vizita „ilustrului oaspete".

Corpul de Control al Ministerului Educației încheie prin exprimarea convingerii "că la vizita care se va desfășura vor participa fără niciun fel de constrângere foarte mulți români", la care se adaugă aprecierea că Primăria și ISJ Iași au acționat, atunci când **au circulat prin școli liste de înscriere pentru vizita papei,** "pentru o bună desfășurare a vizitei ilustrului oaspete în țara noastră".

Răspunsul ministerului nu reușește să ne spună însă **unde anume în legea educației scrie că elevii sau dascălii români au ca atribuție asigurarea bunei desfășurări a "ilustrelor personalități" religioase în țara noastră?**

În schimb, Corpul de Control nu vede nicio problemă în faptul că **directorii de școli au umblat prin liceele ieșene cu liste în care încriau elevii la un eveniment religios, că au folosit autoritatea morală pe care le-o dă funcția pentru a convinge elevii să participe la acest eveniment**.

Poate cineva să creadă acest eveniment nu a fost promovat în niciun fel pentru a-i convinge pe elevi și profesori să își sacrifice timpul liber și a merge acolo? Că doar nu erau jandarmi să fie dispuși în dispozitiv. Erau tineri care aveau nevoie de o motivație ideatică să participe la asemenea eveniment. **Conținutul acestei motivații, livrate de directori în școală, nu este prozelitism, domnilor inspectori școlari?**

Corpul de Control nu are nicio problemă cu toate aceste lucruri. Primăria și ISJ au procedat perfect, din punctul său de vedere.

Și atunci, **de ce ar avea o problemă cu faptul că niște preoți ortodocși vin în școli, la propriii credincioși, și îi binecuvântează?**

Note:

[1] Corneliu Bârsan, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, comentariu pe articole, ediția a doua, editura C.H. Beck, pp. 752-759.